

Kielce, dnia 25 marzec 2004 r.

Znak: WK – 0917/1318/2004

Pan Adam Bodzioch
Burmistrz Miasta i Gminy
Kazimierza Wielka

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w dniach 31 października 2003 r. - 29 stycznia 2004 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Kazimierza Wielka za okres 2002 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyniku realizacji niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Gminy.

I. Nieprawidłowości w zakresie spraw organizacyjnych i porządkowych.

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy, tj; Zespołu Obsługi Ekonomiczno Administracyjnej Publicznych Szkół i Placówek, Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Samorządowej Szkoły Podstawowej w Zięblicach nie posiadali pełnomocnictw do działania. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nie posiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta.

Odpowiedzialność z tego tytułu za okres do 25 listopada 2002 roku ponosi Zarząd Miasta i Gminy, a z chwilą złożenia ślubowania od dnia 26 listopada 2002 roku Burmistrz Pan Adam Bodzioch. W dniu 18 listopada 2003 roku, w trakcie kontroli Burmistrz udzielił wymienionym kierownikom stosownych pełnomocnictw.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Przestrzegać obowiązku udzielania pełnomocnictw kierownikom jednostek, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

2. Kontrola wewnętrznych regulacji organizacyjno prawnych funkcjonujących w urzędzie, a mianowicie Regulaminu Organizacyjnego, Zakładowego Planu Kont, Instrukcji opisujących obieg i kontrolę dowodów księgowych, zasady gospodarki kasowej i rachunkowość podatków i opłat wykazała, że w okresie objętym kontrolą jednostka nie posiadała aktualnych unormowań przedmiotowego zakresu. Wszystkie istniejące regulacje wewnętrzne powoływały nieaktualne lub uchylone przepisy, które niekiedy stanowiły nawet podstawę ich funkcjonowania w urzędzie, np.: Zakładowy Plan Kont ustalony na podstawie Zarządzenia Nr 46 Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 1995 roku czy ewidencja podatków i opłat określona w oparciu o Instrukcję Nr 1/DR Ministra Finansów z dnia 12 września 1991 roku. Powołane wyżej przepisy utraciły w międzyczasie swoją moc obowiązującą lub uległy zmianie, a kontrolowana jednostka

zaniechała dokonania uaktualnienia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, do czego obliguje art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą byli Burmistrz – Pan Tadeusz Bator oraz obecny – Pan Adam Bodzioch.

Z wyjaśnień Burmistrza udzielonych kontroli w dniu 7 stycznia oraz w dniu 28 stycznia 2004 roku wynika, że w/w nieprawidłowości zostały usunięte, tj. wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny, powierzono Skarbnikowi obowiązki w zakresie określonym art. 35 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wydano Zarządzenia w sprawie Zakładowego Planu Kont, Instrukcji obiegu dokumentów księgowych i zasad gospodarki kasowej oraz ewidencji podatków i opłat.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Bieżąco według potrzeb aktualizować wewnętrzne regulacje organizacyjno prawne, stosownie do obowiązujących przepisów w tym zakresie.

3. Kontrolowana jednostka nie posiada opracowanych procedur kontroli finansowej. Obowiązek kierownika jednostki dotyczący ustalenia w formie pisemnej szczegółowych procedur takiej kontroli wynika z art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, wprowadzonego art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie m. in. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. Nr 102, poz. 1116), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 roku.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość w okresie objętym kontrolą ponoszą byli i obecny Burmistrz.

Wniosek pokontrolny Nr 3

Ustalić w formie pisemnej szczegółowe procedury kontroli finansowej zgodnie z art. 35a ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

4. W okresie 2002 roku w kontrolowanej jednostce nie przeprowadzono żadnych kontroli wewnętrznych, w tym kontroli, do których zobowiązują przepisy art. 127 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z przywołanym art. 127 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy zarząd jednostki samorządu terytorialnego kontroluje przestrzeganie, przez podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych realizacji procedur określonych art. 35a wzmiankowanej ustawy oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków obejmujących w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych. Gmina posiadała w 2002 roku ogółem 20 jednostek organizacyjnych, w tym 2 jednostki posiadające osobowość prawną (samorządowe instytucje kultury).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą ponoszą byli i obecny Burmistrz.

Wniosek pokontrolny Nr 4

W każdym roku przeprowadzać kontrolę przestrzegania ustawowych procedur kontroli, wstępną ocenę celowości zaciągania zobowiązań finansowych jak również dokonywania wydatków obejmujących co najmniej 5% wydatków podległych i nadzorowanych jednostek.

II. Nieprawidłowości w zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej.

5. Kontrola prowadzenia księgi głównej wykazała, że na koncie 134 „Kredyty bankowe” nieprawidłowo zaewidencjonowano operację gospodarczą dotyczącą spłaty w dniu 27 marca 2002 roku raty w wysokości 50.000 zł kredytu długoterminowego zaciągniętego w 1996 roku (umowa o kredyt Nr 1/96 z dnia 29.01.1996r.). W wyniku zapisu na czerwono spłatę przedmiotowej raty ujęto po stronie Ma konta 134, zamiast zaewidencjonować spłatę tejże raty na stronie Wn konta 134. Powyższe stanowi naruszenie zasady funkcjonowania konta 134 „Kredyty bankowe” określonej Załącznikiem Nr 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), zgodnie z którą na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu, a na stronie Ma ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższą nieprawidłowość ponosi Inspektor Wydziału Finansowego oraz były i obecny Burmistrz z tytułu nadzoru i kontroli.

Wniosek pokontrolny Nr 5

Przestrzegać zasad funkcjonowania konta 134 „Kredyty bankowe” określonych Załącznikiem Nr 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

6. W okresie 2002 roku kontrolowana jednostka sporządziła zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych wyłącznie na dzień 31 grudnia 2002 roku. W okresie objętym kontrolą zaniechała sporządzania zestawień obrotów i sald księgi głównej na koniec każdego miesiąca. Powyższe narusza art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694), który obowiązuje sporządzanie na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienia obrotów i sald na podstawie zapisów na kontach księgi głównej.

Odpowiedzialność z tytułu zaniechania sporządzenia zestawień obrotów i sald za okresy sprawozdawcze w 2002 roku wynikających z ustawy o rachunkowości ponosi były i obecny Burmistrz – zgodnie z zapisem art. 4 ust. 5 tej ustawy.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Zestawienia obrotów i sald księgi głównej sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

7. Kontrola w zakresie przestrzegania ustawowych zasad, tj. rzetelności, bezbłędności, sprawdzalności i bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych wykazała na podstawie zapisów dokonanych w okresie 3 - 21 stycznia 2002 roku w księdze głównej na koncie 133 „Rachunek budżetu”, że nie przestrzegano przedmiotowych zasad albowiem wpływy i rozchody środków pieniężnych wynikające z wyciągów bankowych rozksięgowywano i część operacji z miesiąca stycznia 2002 roku zaewidencjonowano do roku 2001. Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty; za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowo, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald); za

prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, zestawień obrotów i sald kont księgi głównej za okresy, nie rzadziej niż na koniec miesiąca. Rozksięgowywanie objętych kontrolą wyciągów bankowych z miesiąca stycznia 2002 roku i kwalifikowanie części operacji z tych wyciągów do zaewidencjonowania w księdze głównej na koncie 133 w roku 2001 stanowiło niezgodność zapisów księgowych na tym koncie z wyciągami bankowymi, a w konsekwencji niezgodność sald wykazanych na stronie Wn konta 133 na dzień 31.12.2001r. (BZ) oraz dzień 1.01.2002r. (BO) ze stanami na te dni wynikającymi z wyciągów bankowych. Identyczna nieprawidłowość dotyczyła również miesiąca grudnia 2002 roku (zamknięcie ksiąg rachunkowych). W wyniku kontroli ustalono albowiem, że nieprawidłowo zaewidencjonowano do roku 2002 część kwot operacji pieniężnych dokonanych na bankowym rachunku budżetu w miesiącu styczniu 2003 roku – strona Wn konta 133.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi Inspektor Wydziału Finansowego oraz były i obecny Burmistrz z tytułu nadzoru i kontroli.

Wniosek pokontrolny Nr 7

Zapisów księgowych na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać zgodnie z wyciągiem bankowym.

8. W wyniku kontroli sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) sprawozdania Rb-N oraz Rb-Z sporządzone za okres 2002 roku przez Kazimierski Ośrodek Kultury nie posiadają pieczętki z imieniem i nazwiskiem osoby, która podpisała je jako Główny Księgowy (podpis nieczytelny). Powyższe narusza § 4 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie rodzajów i zasad sporządzania sprawozdań w zakresie państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 148, poz. 1653), zgodnie z którym podpisy na sprawozdaniu w formie dokumentu składa się odręcznie, a także umieszcza pieczętkę z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej.

b) sprawozdania Rb-N i Rb-Z sporządzone za okres 2002 roku przez Kazimierski Ośrodek Kultury nie zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym natomiast sprawozdania Rb-N i Rb-Z jak również sprawozdanie Rb-30 sporządzone za okres 2002 roku przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej pod względem formalno-rachunkowym. Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie obowiązujących przepisów, tj:

* § 4 ust. 6 powołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych będące odbiorcami sprawozdań jednostkowych, sporządzające sprawozdania łączne i zbiorcze według rodzaju jednostki, są obowiązane sprawdzić prawidłowość otrzymywanych sprawozdań jednostkowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

* § 10 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279), zgodnie z którym jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym. Stosownie do załączników Nr 5 i Nr 4 wzmiankowanych rozporządzeń jednostkami otrzymującymi przedmiotowe sprawozdania jest Zarząd kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości z tytułu nadzoru i kontroli ponosi Burmistrz – Pan Adam Bodzioch.

Wniosek pokontrolny Nr 8

8.1 Przestrzegać wszystkich wymogów formalnych dla zapewnienia prawidłowości sporządzanych sprawozdań przez Kazimierski Ośrodek Kultury.

8.2 Dokonywać kontroli sprawozdań składanych przez nadzorowane jednostki organizacyjne, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów.

9. W wyniku kontroli sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2001 roku stwierdzono, że Gmina nieprawidłowo wykazała do skutków kwotę 67.408 zł, zamiast 56.772 zł z tytułu ulg przyznanych w podatku od nieruchomości dla osób prawnych w I półroczu 2001 roku przez organ podatkowy, co zawiążyło skutki o kwotę 10.636 zł. Powyższa nieprawidłowość narusza § 10 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z zasadami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 10 Załącznika Nr 2 tegoż Rozporządzenia (Dz. U. Nr 24, poz. 279).

Odpowiedzialność za wykazanie w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP nieprawidłowych kwot skutków finansowych z tytułu udzielonych ulg i zwolnień ponoszą Pan Zbigniew Piś – Skarbnik i Pan Tadeusz Bator – były Burmistrz, którzy podpisali przedmiotowe sprawozdania.

W czasie trwania kontroli Gmina dokonała korekty kwot skutków z tytułu ulg i zwolnień i sporządziła sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2001 roku, oznaczone klauzulą „skorygowane”.

Wniosek pokontrolny Nr 9

Przeszkolić pracowników jednostki w zakresie prawidłowego obliczania kwot skutków z tytułu ulg przyznanych przez organ podatkowy w podatkach i wykazywanych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP.

10. Kontrola danych wykazanych we wnioskach sporządzonych za 2001 i 2002 rok o przyznanie części subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ulg ustawowych określonych w ustawie o podatku rolnym i ustawie o lasach, przyjętych przez Ministra Finansów do obliczenia za 2001 i 2002 rok poszczególnych części subwencji ogólnej i jej przekazania Gminie w 2002 roku wykazała, że kwoty skutków w podatku leśnym w wysokości 4.608 zł za 2001 rok i w wysokości 4.435 zł za 2002 rok nie wynikają z dokumentacji podatkowej. Kontrola ustaliła w tym zakresie, że kwoty skutków ulg ustawowych w podatku leśnym wynoszą odpowiednio:

* za 2001 rok 4.714 zł, w tym dla lasów, dla których sporządzono plan urządzenia lasu 2.866 zł, a dla lasów nie posiadających w/w planu 1.848 zł,

* za 2002 rok 4.776 zł, w tym dla lasów, dla których sporządzono plan urządzenia lasu 2.824 zł, a dla lasów nie posiadających w/w planu 1.952 zł.

Zatem w konsekwencji Gmina zaniżyła w sporządzonych wnioskach kwoty ulg ustawowych w podatku leśnym za 2001 rok o 106 zł i o 341 zł za 2002 rok, co narusza § 3 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 lutego 1999 r., w sprawie szczegółowych zasad obliczania i trybu przekazywania gminom kwoty rekompensującej dochody utracone z tytułu ustawowych ulg i zwolnień (Dz. U. Nr 13, poz. 118 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za wykazanie nieprawidłowych danych z tytułu ulg ustawowych w podatku leśnym ponoszą Skarbnik Pan Zbigniew Piś oraz były Zastępca Burmistrza Pan Adam Migórski, którzy podpisali przedmiotowe wnioski za rok 2001 i 2002 rok.

W czasie trwania kontroli Gmina dokonała korekty kwot skutków z tytułu ulg ustawowych w podatku leśnym i sporządziła wnioski o przyznanie części subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ustawowych ulg i zwolnień określonych w ustawie o lasach za okres 2001 i 2002 roku, oznaczone klauzulą „skorygowane”.

Wniosek pokontrolny Nr 10

We wnioskach o przyznanie części subwencji rekompensującej utracone dochody z tytułu ulg i zwolnień ustawowych wykazywać skutki ulg i zwolnień ustawowych wynikające z decyzji i nakazów płatniczych lub decyzji zmieniających oraz deklaracji podatkowych na dany rok, stosownie do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 lutego 1999 roku.

III. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków.

11. W trakcie kontroli kasy stwierdzono, że przy raporcie kasowym „wydatki” Nr 139/2003 z dnia 15 grudnia 2003 roku brak jest dowodu źródłowego rozchodu na kwotę 600 zł, a przy raporcie kasowym „wydatki MGOPS” Nr 142/2003 z dnia 18 grudnia 2003 roku brak jest dowodu źródłowego rozchodu na kwotę 200 zł, które to dowody załączone były do raportów kasowych odpowiednio „wydatki” Nr 133/2003/3 z dnia 11 grudnia 2003 roku i „wydatki MGOPS” Nr 135/2003 z dnia 15 grudnia 2003 roku.

Powyższa nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stanowiący, iż podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowymi”:

Odpowiedzialność za powstanie opisanej nieprawidłowości i naruszenie przywołanego przepisu ponosi kasjerka Urzędu Miasta i Gminy w Kazimierzy Wielkiej.

Wniosek pokontrolny Nr 11

Przestrzegać obowiązku dokonywania zapisów w księgach rachunkowych wyłącznie na podstawie dowodów źródłowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej.

12. W maju 2002 roku operacje gotówkowe Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były przeprowadzane przez kasę UMiG oraz ewidencjonowane po stronie przychodów i rozchodów w raportach kasowych dotyczących jednostki budżetowej -Urząd Miasta i Gminy, pomimo braku dokumentów świadczących o powierzeniu przez MGOPS prowadzenia ksiąg rachunkowych. Powyższa nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, który stanowi, iż księgi rachunkowe mogą być prowadzone poza siedzibą jednostki w razie powierzenia ich prowadzenia osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce nie posiadającej osobowości prawnej, uprawnionej do świadczenia takich usług.

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości w okresie objętym próbą kontrolną ponosi kierownik jednostki budżetowej - Urząd Miasta i Gminy, były Burmistrz Pan Tadeusz Bator.

Wniosek pokontrolny Nr 12

Uregulować formalno prawne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych MGOPS przez UMiG zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

13. Stwierdzono w kasie UMiG raport kasowy „znaki skarbowe” oznaczony numerem 1/2003 obejmujący okres od 23 grudnia 2002 roku do 16 stycznia 2003 roku. Raport ten nie został zamknięty na koniec roku obrotowego, nie posiadał również wykazanego salda na dzień 31 grudnia 2002 roku, pomimo, iż z jego zapisów wynika, że w okresie 23 - 31 grudnia miały miejsce operacje finansowe. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 12 ust. 2 pkt 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stanowiące, że księgi rachunkowe zamyka się na dzień kończący rok obrotowy, a do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić należy, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi ówczesna kasjerka oraz Burmistrz Pan Adam Bodzioch – z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 13

Przestrzegać obowiązku wprowadzania do ksiąg rachunkowych zdarzeń jakie wystąpiły w okresach sprawozdawczych jak również zamykania ksiąg na dzień kończący rok obrotowy, stosownie do przywołanych wyżej przepisów.

14. Gmina nie prowadzi ewidencji analitycznej do kont zespołu 2-go w sposób umożliwiający wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu z podziałem według kontrahentów. Powyższe stanowi naruszenie zasad określonych Załącznikiem Nr 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), które w pkt 24 określa, iż ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz, jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych – według poszczególnych walut.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższą nieprawidłowość ponosi Inspektor Wydziału Finansowego, któremu powierzono ten zakres obowiązków oraz były i obecny Burmistrz.

Wniosek pokontrolny Nr 14

Zaprowadzić ewidencję analityczną do kont zespołu 2-go zgodnie z zasadami określonymi powołanym Rozporządzeniem Ministra Finansów.

15. Na dzień 31 grudnia 2002 roku nie rozliczono zaliczek pobranych przez inspektora ds. obsługi Rady Miejskiej oraz kierowcę na łączną kwotę 3.800 zł. Zaniechanie rozliczenia na koniec roku budżetowego pobranych zaliczek narusza § 18 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1333).

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości ponosi Skarbnik oraz Burmistrz Pan Adam Bodzioch – z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 15

15.1 Udzielone pracownikom zaliczki rozliczać w terminach i na zasadach określonych Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 roku (Dz. U. Nr 122, poz. 1333). Zapoznać pracowników z zasadami pobierania i rozliczania zaliczek wynikającymi z tegoż rozporządzenia.

15.2 Wyegzekwować rozliczenie się przez pracowników z pobranych zaliczek.

16. Kontrola w zakresie prawidłowości przeprowadzenia inwentaryzacji składników aktywów w badanej jednostce wykazała, że:

a) Na dzień 31 grudnia 2002 roku w Urzędzie Miasta i Gminy przeprowadzono inwentaryzację środków pieniężnych w kasie. Ze sporządzonego arkusza spisowego oraz z protokołu z kontroli kasy wynika, że na dzień 31 grudnia 2002 roku w kasie znajdowała się gotówka w kwocie 2.351,70 zł. W wyniku kontroli ewidencji księgowej ustalono, że saldo konta 101 „Kasa” na dzień 31 grudnia 2002 roku wykazuje stan 2.000 zł, zatem zachodzi niezgodność pomiędzy stanem rzeczywistym gotówki w kasie ustalonym drogą spisu z natury, a stanem ewidencyjnym o kwotę 351,70 zł. Gmina w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji nie wyjaśniła i zaniechała rozliczenia powstałej różnicy w księgach rachunkowych roku 2002. Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 1 i art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych) – drogą

spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

b) W wyniku porównania przesłanego do Gminy zawiadomienia PKO BP o wysokości sald na rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2002 roku z wysokością sald wykazaną w ewidencji stwierdzono, że saldo konta 133 na koniec roku obrotowego 2002 wykazuje stan po stronie „Wn” w wysokości 332.047,82 zł, podczas gdy ze wspomnianego powiadomienia banku wynika kwota 96.539,07 zł. Przedmiotowa różnica na koncie 133 była wynikiem ewidencjonowania obrotów mających miejsce w styczniu 2003 roku oraz zaewidencjonowania kwoty 20.000 zł – lokaty założonej w Banku Ochrony Środowiska w Krakowie. Z powiadomienia BOŚ w Krakowie wynika, że stan środków na rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2002 roku wynosił 45.513,18 zł. Gmina nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji dla rachunku bankowego prowadzonego w Banku Ochrony Środowiska, a założoną w nim lokatę w kwocie 20.000 zł zaewidencjonowała na koncie 133 prowadzonym dla rachunku budżetu przez PKO BP. Powyższe stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym inwentaryzację aktywów finansowych na rachunkach bankowych przeprowadza się na ostatni dzień każdego roku obrotowego drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. W zaistniałej sytuacji Gmina nie dopełniła ciężącego na niej obowiązku wyjaśnienia różnic pomiędzy potwierdzeniami sald otrzymanymi z banków, a ewidencją księgową.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi inspektor Wydziału Finansowego oraz Burmistrz Pan Adam Bodzioch – z tytułu nadzoru.

Przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie oraz aktywów na rachunkach bankowych w sposób opisany wyżej, w konsekwencji zaniechanie rozliczenia stwierdzonych różnic jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu ponosi Burmistrz Pan Adam Bodzioch.

Wniosek pokontrolny Nr 16

Inwentaryzację i rozliczenia różnic środków pieniężnych przeprowadzać zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

IV. Nieprawidłowości w zakresie dochodów budżetowych.

17. Kontrola terminowości dotrzymania w 2002 roku zapłaty rat podatków oraz prawidłowości naliczania i pobrania odsetek za zwłokę wykazała w badanej próbie, że:

a) nieterminowo raty podatku rolnego uregulowało ogółem 12 podatników, w tym 2 osoby prawne oraz 10 osób fizycznych. W zaistniałej sytuacji Gmina nie naliczyła i nie pobrała należnych odsetek za zwłokę od 1 osoby prawnej na kwotę 155,90 zł i nieprawidłowo naliczyła i pobrała odsetki w kwocie 1,50 zł od 1 osoby fizycznej (zaniżenie o 3,00 zł).

b) wśród podatników podatku od nieruchomości nieterminowo raty podatku uregulowało ogółem 17 podatników (2 osoby prawne i 15 osób fizycznych). Gmina nieprawidłowo naliczyła należne odsetki z tytułu zwłoki od 3 osób fizycznych, tj. odpowiednio zaniżono je o kwotę 185,91 zł i zawyżono o kwotę 114,80 zł.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponoszą pracownicy Wydziału Finansowego, prowadzący sprawy księgowości podatkowej.

Wniosek pokontrolny Nr 17

Od nieterminowych wpłat rat podatków prawidłowo naliczać i pobierać odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 i art. 55 § 2 ordynacji podatkowej (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.).

18. Ustalono na podstawie rejestru wymiarowego, że organ podatkowy dokonał w 2002 roku (również w latach poprzednich i na rok 2003) wymiaru podatku leśnego dla współwładających lasem – Zagórzycy, jednocześnie też zaniechał wydania i doręczenia podatnikom decyzji w sprawie wymiaru tegoż podatku. Tym samym dopuścił do sytuacji, w której nie powstało przedmiotowe zobowiązanie podatkowe w podatku leśnym od lasu – Zagórzycy. Zgodnie z obowiązującym w okresie objętym kontrolą art. 66 ust. 6 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679 z późn. zm.) podatek leśny na rok podatkowy od osób fizycznych ustala, w drodze decyzji, wójt (burmistrz, prezydent) właściwy ze względu na miejsce położenia lasu. Zgodnie natomiast z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej jego wysokość. Niezapłacony podatek leśny, wykazywany przez kontrolowaną jednostkę jako zaległości podatku leśnego za 2002 rok od osób fizycznych, władających lasem – Zagórzycy wyniosły 291,30 zł, a ogółem według stanu na dzień 31 grudnia 2002 roku - 1.855,10 zł, w tym przed 1998 r. – 327,10 zł. Powyższe wskazuje, iż w zaistniałej sytuacji Gmina nie prowadzi prawidłowego postępowania mającego na celu wyegzekwowanie od podatników zapłaty podatku leśnego. Organ podatkowy zaniechał bowiem ustalenia w drodze decyzji wysokości podatku leśnego na dany rok podatkowy oraz jej doręczenia podatnikom – współwładającym lasem Zagórzycy. W takim przypadku nie ma zatem możliwości prowadzenia skutecznego postępowania windykacyjnego, przewidzianego Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi organ podatkowy, tj. Pan Tadeusz Bator – były Burmistrz oraz Pan Adam Bodzioch – obecny Burmistrz.

Wniosek pokontrolny Nr 18

Podjąć prawidłowe działania wobec współwładających lasem Zagórzycy celem wyegzekwowania należnego Gminie podatku leśnego, stosownie do przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) oraz ustawy ordynacja podatkowa.

19. W wyniku kontroli dokumentowania udzielonych w 2002 roku ulg w podatkach dla osób prawnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) w 5 decyzjach wydanych dla 2 osób prawnych w sprawie odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości nieprawidłowo powołano w podstawie prawnej art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o finansowaniu gmin, która to ustawa utraciła swoją moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1999 roku.

b) w decyzji Fn 3110/26/2002 z dnia 7.10.2002 r. w sprawie umorzenia raty podatku w kwocie 27.013 zł brak jest wymaganego ustawą uzasadnienia faktycznego i prawnego. Takiego uzasadnienia nie zawierają także pozostałe decyzje, tj. wszystkie dotyczące odroczenia terminu płatności. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 210 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi Inspektor Wydziału Finansowego oraz Skarbnik, podpisujący decyzje z upoważnienia Burmistrza, jak również były Burmistrz – jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1 W podstawie prawnej decyzji wydawanych przez organ podatkowy w sprawach ulg podatkowych powoływać właściwe przepisy ustawy ordynacja podatkowa.

19.2 W przypadkach stosowania ulg podatkowych, a zwłaszcza umarzania podatku, zawierać w wydawanych decyzjach uzasadnienie faktyczne i prawne zgodnie z wymogami art. 210 § 1 pkt 6 ustawy ordynacja podatkowa.

20. Kontrola uzyskanych dochodów ze sprzedaży nieruchomości, wieczystego użytkowania i dzierżawy stwierdziła następujące nieprawidłowości:

a) w umowie sprzedaży – akt notarialny Rep. A 1035/2002 z dnia 10 maja 2002 roku stawający przedstawiciele Miasta i Gminy – pokwitowali od nabywców 2 lokali mieszkalnych, położonych w budynku na nieruchomości oznaczonej numerami 170/2 i 170/3 w Łękawie tytułem zapłaty części ceny kwotę 8.184 zł od nabywcy lokalu nr 2A oraz kwotę 8.260,50 zł od nabywcy lokalu nr 2B, jak również oraz od każdej z kupujących stron kwoty pieniężne tytułem zwrotu szacunku lokalu oraz podziału nieruchomości (§ 4 aktu). Z protokołu rokowań spisanego 29.08.2001 r. w sprawie ustalenia warunków sprzedaży lokalu nr 2A wynika, że łączna kwota do zapłaty wyniosła 9.484 zł (po zastosowaniu bonifikat, doliczeniu kosztów szacunku, podziału nieruchomości) i powinna być wpłacona przed zawarciem aktu notarialnego (§ 4 i § 5 protokołu). Z dowodów wpłat (przelewy) wynika, że nabywca lokalu nr 2A zapłaty dokonał w dniu 10 maja 2002 roku – kwota 2.159 zł, która wpłynęła na r-k dochodów budżetu w dniu 14 maja 2002 r. oraz w dniu 31 maja 2002 roku – kwota 7.325 zł (razem 9.484 zł). Zatem kwotę 7.325 zł wpłacono po dniu zawarcia aktu notarialnego (10.05), co wskazuje, że przedstawiciele sprzedającego oświadczyli nieprawdę do aktu notarialnego.

b) w umowie sprzedaży – akt notarialny Rep. A 1883/2002 z dnia 17.09.2002 r. stawający przedstawiciele Miasta i Gminy - pokwitowali odbiór od nabywcy nieruchomości sprzedanej w przetargu nieograniczonym kwoty 80.100 zł, tj. części ceny ustalonej w wyniku tegoż przetargu na kwotę 160.100 zł. Resztę ceny, tj. kwotę 80.000 zł kupujący zobowiązał się zapłacić Gminie do godziny 24-tej dnia spisania aktu notarialnego (§ 4 aktu). Z dowodów wpłat (przelewy) wynika, że ustalona w wyniku przetargu nieograniczonego cena w kwocie 160.100 zł została zapłacona przez nabywcę nieruchomości zabudowanej oznaczonej nr 426, o pow. 0,1036 ha, położonej w Kazimierzy Wielkiej w dniach 17.09.2002 r. – kwota 65.100 zł i 17.09.2002 r – kwota 80.000 zł, która na rachunek budżetu wpłynęła w dniu 19.09.2002 r. (razem 145.100 zł). Należne wadium w kwocie 15.000 zł wpłacono przed przetargiem – w dniu 17.05.2002 r, i z konta depozytów przekazano na rachunek dochodów w dniu 7.10.2002 r. Zawarcie umowy sprzedaży nieruchomości zbywanej w trybie przetargu bez wcześniejszego uregulowania przez nabywcę ceny ustalonej na przetargu narusza art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.), zgodnie z którym cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność.

c) w próbie 12 użytkowników wieczystych objętej kontrolą, należności gminy za 2002 rok z tytułu opłaty rocznej wyniosły ogółem 3.484,80 zł, z czego użytkownicy wieczystości uregulowali kwotę 3.417,40 zł. Wobec zaległości w kwocie 67,40 zł dotyczącej jednego użytkownika Gmina nie podjęła żadnych czynności celem wyegzekwowania zaległej kwoty. Ustawowego terminu zapłaty należnej opłaty rocznej za 2002 rok, tj. do dnia 31 marca (art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami) dotrzymało 3 użytkowników, w pozostałych natomiast przypadkach zapłaty opłaty rocznej dokonano po upływie ustawowego terminu. Kontrola ustaliła, że od 3 użytkowników pobrano należne odsetki za zwłokę na łączną kwotę 111,60 zł, natomiast w pozostałych przypadkach nieterminowych zapłat zaniechano naliczenia i pobrania odsetek. Jednocześnie ustalono, że do 6 użytkowników wysłano zawiadomienia o wysokości opłat rocznych za 2002 rok datowane 4.04.2002 r. wyznaczając inny, niż ustawowy termin ich zapłaty, tj. do dnia 30 kwietnia 2002 roku. Użytkownicy do

których wysłano zawiadomienia nie wnioskowali ustalenia innego terminu zapłaty od ustawowego. Do jednego użytkownika, który nabył prawo wieczystego użytkowania na podstawie aktu notarialnego Rep. A 613/2002 z dnia 10.04.2002 r. bezpodstawnie skierowano zawiadomienie dotyczące zapłaty w terminie do 10 maja 2002 roku opłaty rocznej za 2002 rok w kwocie 6,40 zł. W zaistniałym przypadku opłatę roczną za 2002 rok był obowiązany uiszczyć poprzedni wieczysty użytkownik w terminie do dnia 31 marca 2002 roku. Zgodnie bowiem z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami opłaty rocznej nie pobiera się za rok, w którym zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego.

d) w badanej próbie 23 dzierżawców nieterminowo uregulował w 2002 roku należny czynsz jeden dzierżawca, zamiast do 31 marca 2002 roku wpłaty czynszu w kwocie 135,40 zł dokonał on w dniu 22 lipca 2002 roku. Od nieterminowej wpłaty w/w czynszu Gmina nie naliczyła i nie pobrała należnych odsetek za zwłokę. Zaległości według stanu na dzień 31 grudnia 2002 roku dla próby kontrolnej wyniosły ogółem 383,30 zł i dotyczyły dwóch dzierżawców. Zaległe należności od jednego dzierżawcy w kwocie 282,30 zł pochodziły z lat 2001 i 2002. Zostały one uregulowane w dniu 1 kwietnia 2003 roku – bez naliczenia i pobrania należnych odsetek z tytułu zwłoki. Jednocześnie przedmiotową wpłatę nieprawidłowo ujęto na karcie kontowej dzierżawcy jako wpłata należności bieżących, zamiast zaległości. W zakresie zaległej należności w kwocie 101 zł nie podjęto żadnych działań w celu wyegzekwowania czynszu.

Odpowiedzialność za nieprawidłowości określone pod lit. a) i b) ponoszą Pan Tadeusz Bator – były Burmistrz i Pan Adam Migórski – były Zastępca Burmistrza, którzy stawali do aktów reprezentując Miasto i Gminę Kazimierza Wielka.

Odpowiedzialność merytoryczną za nieprawidłowości określone pod lit. c) i d) ponosi Inspektor Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Gruntami, Naczelnik tegoż Wydziału oraz były Burmistrz z tytułu nadzoru i kontroli.

Wniosek pokontrolny Nr 20

20.1 Poświadczać do aktów notarialnych odbiór ceny sprzedaży wyłącznie w przypadkach faktycznego dokonania zapłaty przez nabywcę.

20.2 Umowy sprzedaży nieruchomości zbywanej w trybie przetargu zawierać jedynie po uprzednim uregulowaniu przez nabywcę ceny ustalonej w przetargu.

20.3 Egzekwować terminową zapłatę opłat rocznych i czynszów dzierżawnych od wieczystych użytkowników i dzierżawców gruntów. W przypadkach zwłoki w terminie zapłaty naliczać i pobierać w prawidłowej wysokości odsetki. Wyegzekwować należne odsetki za zwłokę z powyższych tytułów.

20.4 Wyegzekwować niezapłacone Gminie należności z tytułu wieczystego użytkowania i dzierżawy gruntów na łączną kwotę 168,40 zł wraz z odsetkami za zwłokę.

21. Kontrola dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykazała następujące nieprawidłowości:

a) wśród 7 wydanych w 2002 roku jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w 3 przypadkach zezwolenia wydano z naruszeniem obowiązujących przepisów określonych art. 18 ust. 1a przedmiotowej ustawy, a mianowicie:

* dwa zezwolenia nie zostały wydane oddzielnie na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych,

* jedno zezwolenie nie określa rodzaju alkoholu.

Zgodnie z cytowanym wyżej art. 18 ust. 1a tej ustawy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydaje się oddzielnie na poszczególne rodzaje tych napojów (do 4,5% oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% i powyżej 18% zawartości alkoholu). Równocześnie spośród 16 objętych kontrolą zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu w jednym przypadku stwierdzono, że

zezwolenie Nr I/8/C/6/02 nie zawiera daty jego wydania. Z treści zezwolenia wynika, że obowiązywało od 1.04.2002 roku. Na odwrocie zezwolenia znajduje się pokwitowanie jego odbioru z datą 27.03.2002r.

b) ustalając w roku 2002 (do 9 listopada) należną opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Gmina stosowała niewłaściwie kurs walut obcych ogłoszony przez NBP z dnia wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia, zamiast kurs kupna z dnia wydania zezwolenia. Powyższe stanowi naruszenie obowiązujących do dnia 9 listopada 2002 roku przepisów określonych art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231). Nieprawidłowość polegająca na naliczeniu i pobraniu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przy zastosowaniu niewłaściwego kursu walut obcych według wyliczeń kontroli spowodowała w objętej kontrolą próbie 23 zezwoleń zawyżenie opłat na łączną kwotę 158,80 zł oraz zaniżenie opłat na łączną kwotę 1.508,30 zł. Kontrola ustaliła ponadto, że Gmina nie egzekwowała od podmiotów składających oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za 2001 rok określenia, czy podana wartość sprzedaży uwzględnia podatek od towarów i usług. Z wyjaśnienia pracownika Urzędu MiG wynika, że podana w oświadczeniach wartość sprzedaży nie zawiera podatku VAT. Zgodnie z obowiązującym wówczas art. 11¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszona jest do kasy gminy w każdym kolejnym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem, w terminie do dnia 31 stycznia danego roku, wraz z pisemnym oświadczeniem o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim. Za wartość sprzedaży, o której mowa w przepisach powołanej ustawy uznać należy wartość sprzedaży brutto, tj. kwotę zawierającą podatek VAT. Powyższe potwierdza stanowisko Ministra Finansów zawarte w piśmie z dnia 20 lutego 2002 roku znak: LK-374/LM/BP/02 dotyczącym interpretacji określenia wartości sprzedaży napojów alkoholowych. W konsekwencji omówione działanie spowodowało zaniżenie dochodów Gminy o kwotę, której kontrola nie mogła ustalić. W związku z powyższym Gmina sporządziła wykaz wszystkich zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2002 roku, od których pobrano opłatę w nieprawidłowej wysokości. Z wykazu tegoż wynika, że dochody budżetowe z tego tytułu zaniżono za 2002 rok na łączną kwotę 31.749,95 zł.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości wskazane pod lit a) i b) ponosi Inspektor Wydziału Finansowego, prowadzący sprawę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nieprawidłowość określona pod lit. b) wobec popełnienia czynu polegającego na ustaleniu, pobraniu lub dochodzeniu należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi jednocześnie naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Odpowiedzialność z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych ponosi Pan Tadeusz Bator były Burmistrz jako organ właściwy w 2002 roku do wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz pobierania z tego tytułu opłaty w wysokości wynikającej z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wniosek pokontrolny Nr 21

21.1 Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać oddzielnie na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych.

21.2 Stosowne opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naliczać i pobierać w wysokościach oraz terminach określonych w znowelizowanej ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

V. Nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych

22. W okresie od 15 maja do 5 czerwca 2002 roku Gmina zleciła firmie Usługi Melioracyjno Kanalizacyjne wykonanie usług na drogach gminnych o łącznej wartości 38.247,08 zł. Zlecenia dokonano pięcioma pismami, podpisanymi przez ówczesnego Naczelnika Wydziału Budownictwa i Gospodarki Komunalnej oraz Zastępcę Burmistrza Adama Migórskiego. Za wykonane usługi wykonawca wystawił w dniu 24 czerwca 2002 roku pięć faktur opiewających łącznie na wymienioną kwotę. Udzielając zamówienia, zamawiający bezpodstawnie przyjął, iż w stosunku do zleconych robót zastosowanie ma art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 664 z późn. zm), zgodnie z którym w dacie zlecenia robót przepisów ustawy nie stosowało się do zamówień publicznych, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 3.000 euro (a od dnia 20 października 2003 roku kwoty 6.000 euro). Zlecone usługi dotyczyły jednego rodzaju robót drogowych, a ich wartość w kwocie łącznej 38.247,08 zł przekraczała równowartość 3.000 euro. Tym samym przyjęcie należy, iż zamawiający dokonał podziału zamówienia na części celem uniknięcia stosowania przepisów przywołanej ustawy. Przedmiotowe działanie zamawiającego naruszyło art. 3 ust. 2 ustawy zgodnie z którym zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą dzielić zamówienia na części oraz zaniżać wartości zamówienia, a w konsekwencji art. 12a tej ustawy stanowiący, iż zamówienie publiczne może być udzielone wyłącznie dostawcy lub wykonawcy, wybranemu na zasadach określonych ustawą.

Odpowiedzialność merytoryczną za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości ponosi były Naczelnik Wydziału Budownictwa i Gospodarki Komunalnej.

Wzmiankowana nieprawidłowość jako naruszająca zasady udzielania zamówienia publicznego określone ustawą stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych.

Natomiast odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu ponosi były Zastępca Burmistrza Pan Adam Migórski, który podpisał zlecenia na wykonanie robót i zatwierdził do wypłaty przedmiotowe faktury wykonawcy.

Wniosek pokontrolny Nr 24

Udzielając zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, bezwzględnie przestrzegać obowiązku stosowania przepisów aktualnie obowiązującej ustawy prawo zamówień publicznych.

VI. Nieprawidłowości w zakresie mienia komunalnego i gospodarki pozostałymi składnikami majątku.

25. Kontrola w zakresie ewidencji mienia komunalnego ustaliła, że w okresie 2002 roku jednostka nie posiadała kompletnego rejestru dotyczącego aktualnych danych o posiadanych gruntach i budynkach. Wydział Rolnictwa i Gospodarki Gruntami prowadził dwa rejestry – jeden dotyczący mienia terenu Gminy, drugi dotyczący miasta Kazimierza Wielka. W ewidencji tej wyszczególnione były tylko niektóre dane, tj. oznaczenie sołectwa, numery działek, powierzchnia, rodzaj użytków, tytuł prawny, księga wieczysta (niekompletnie), wartość, forma użytkowania (niekompletnie), podstawa użytkowania (niekompletnie), zmiany (niekompletnie) – część zapisów ołówkiem. Kontrolowana jednostka nie posiada planu wykorzystania zasobu gruntów gminnych, w którym, oprócz numeru obrębu, ark. i nr działki oraz powierzchni, znajduje się opis – położenie i przeznaczenie w planie ogólnym zagospodarowania oraz zamierzenia związane z wykorzystaniem gruntu. Przedmiotowy obowiązek sporządzenia planu wykorzystania zasobu posiadanych nieruchomości gminnych wynika z art. 23 ust. 1 pkt 3, w związku

z art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.). Zaniechanie prowadzenia jednolitego i kompletnego rejestru w zakresie zasobów nieruchomości gruntowych stanowiących mienie Gminy, jak również jego aktualizacji wynikającej z bieżącego gospodarowania nieruchomościami uniemożliwiło sporządzenie w okresie objętym kontrolą informacji o stanie mienia komunalnego w sposób prawidłowy – zgodnie z wymogami określonymi art. 120 pkt 1 - 5 ustawy o finansach publicznych, zwłaszcza w zakresie podania danych o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania tych praw.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą ponosi były Zarząd M. i G.

Odpowiedzialność z tytułu nadzoru i kontroli ponosi Burmistrz - Pan Adam Bodzioch.

Wniosek pokontrolny Nr 25

25.1 Uporządkować i zaprowadzić ewidencję mienia komunalnego w sposób umożliwiający ustalenie stanu tego mienia, jego kontrolę oraz pełną identyfikację, zawierającą wszystkie niezbędne dane, w tym także formę zagospodarowania.

25.2 Informację o stanie mienia komunalnego stanowiącą załącznik do projektu budżetu zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym sporządzać rzetelnie według wymogów określonych art. 120 ustawy o finansach publicznych.

26. W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w trybie sprzedaży nieruchomości zabudowanej przy ul. Głowackiego w Kazimierzy Wielkiej, dz. Nr 426 o pow. 0,1036 ha (uchwała Rady Miejskiej Nr XXVIII/212/2001 z dnia 27.12.2001 r.) – dokonanej w wyniku przetargu nieograniczonego, a mianowicie:

a) stosowny wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podano do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń, natomiast zaniechano podania informacji o wywieszeniu tegoż wykazu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, co narusza art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

b) przedmiotowy wykaz nie zawiera określenia dotyczącego oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej, co stanowi naruszenie art. 35 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy

c) ogłoszenie Zarządu o przetargu pisemnym nieograniczonym na sprzedaż wzmiankowanej nieruchomości za cenę wywoławczą w kwocie 119.600 zł podpisane zostało przez Burmistrza – Pana Tadeusza Batora Na okazanym ogłoszeniu brak jest jakiegokolwiek adnotacji o miejscu i czasie jego wywieszenia w siedzibie urzędu. Kontroli nie przedłożono innych dokumentów, które poświadczyłyby fakt podania przedmiotowej informacji do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, co narusza art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami jak również § 6 ust. 1 i ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30).

d) oferta złożona przez F.H.U. „MOL” nie zawiera oświadczenia, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu oraz przyjmuje jego warunki bez zastrzeżeń, nie zawiera również określenia sposobu zapłaty oferowanej ceny, co narusza § 17 ust. 3 i ust. 4 wzmiankowanego wyżej Rozporządzenia Rady Ministrów.

e) celem przeprowadzenia w dniu 22 maja 2002 roku o godz. 10⁰⁰ przetargu ofertowego na sprzedaż dz. Nr 426, Burmistrz powołał Komisję Przetargową w pięcioosobowym składzie. Z przedłożonej kontroli dokumentacji wynika, że z przebiegu tegoż przetargu sporządzono dwa różniące się między sobą protokoły. W jednym z nich np. podano, że przetarg przeprowadziła z upoważnienia Zarządu MiG 4 osobowa Komisja pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, w drugim natomiast, że przetarg przeprowadziła 3-osobowa Komisja pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Gruntami. Treść wzmiankowanych protokołów różni się także,

co do zapisów dotyczących ustalenia terminu zawarcia aktu notarialnego, w jednym przypadku wskazano termin jednego miesiąca, w drugim natomiast po trzech miesiącach.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Komisja Przetargowa, ówczesny Zarząd Miasta i Gminy oraz były Burmistrz.

Wniosek pokontrolny Nr 26

26.1 Podawać do publicznej wiadomości informację o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami

26.2 W sporządzanych wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawierać wszystkie wymogi określone w art. 35 ust. 2 tej ustawy.

26.3 Ustalić zasady dokumentowania faktu wywieszania w siedzibie urzędu ogłoszeń o przetargach na sprzedaż nieruchomości.

26.4 Przetargi na sprzedaż nieruchomości przeprowadzać i dokumentować jego tryb zgodnie z obowiązującą ustawą o gospodarce nieruchomościami.

27. Kontrola w zakresie dzierżawy nieruchomości gruntowych wykazała, że zawierane na tą okoliczność umowy faktycznie trwają powyżej 3 lat. Analiza sprawdzonych umów (19 dzierżawców) jednoznacznie wskazuje, że faktyczny okres trwania dzierżawy gruntów jest dłuższy niż trzy lata, wynosząc odpowiednio nawet 6, 9 i 12 lat. Stwierdzone fakty przedłużenia uprzednio zawartych umów dzierżawy lub zawierania kolejnej umowy dzierżawy na następny okres 3 lat z tymi samymi dzierżawcami na ich wniosek lub na wniosek Gminy (pisma do niektórych dzierżawców dotyczące przedłużenia dzierżawy) miały na celu obejście ustawowego wymogu uzyskania zgody Rady Miejskiej na dzierżawy faktycznie trwające ponad 3 lata, co narusza art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.). Zaznaczyć należy, iż Rada Miejska nie podjęła stosownej uchwały w sprawie określenia zasad wydzierżawiania nieruchomości gruntowych na okres dłuższy niż 3 lata.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponoszą Inspektor prowadzący sprawy dzierżawy oraz Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Gruntami.

Odpowiedzialność za nieprawidłową gospodarkę mieniem Gminy ponosi były Zarząd MiG oraz obecny Burmistrz – Pan Adam Bodzioch – jako organ zobowiązany do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki.

Wniosek pokontrolny Nr 27

27.1 Przygotować i przedłożyć Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania oraz wydzierżawiania lub najmu nieruchomości gruntowych na okres dłuższy niż 3 lata, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym.

27.2 Do czasu ustalenia tych zasad zawierać umowy dzierżawy nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata wyłącznie za odrębną zgodą Rady Miejskiej.

28. Kontrola w zakresie przeprowadzenia przez Gminę inwentaryzacji środków trwałych wykazała, że w 2002 roku i latach wcześniejszych nie dokonano takiej inwentaryzacji. Kontrolującym nie przedstawiono dokumentacji sporządzonej na okoliczność inwentaryzacji środków trwałych, natomiast z wyjaśnień Burmistrza i Skarbnika wynika, iż termin ostatniej inwentaryzacji środków trwałych nie jest znany, a powodem jej nie przeprowadzenia w terminie określonym ustawą o rachunkowości było przeoczenie. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694), zgodnie z którymi jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych (z zastrzeżeniem pkt 3) oraz maszyn i urządzeń

wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Termin i częstotliwość inwentaryzacji w przypadku środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, znajdujących się na terenie strzeżonym, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację przeprowadzono raz w ciągu 4 lat.

Zaniechanie obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych..

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości oraz za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu ponosi Burmistrz Miasta i Gminy Pan Adam Bodzioch.

Wniosek pokontrolny Nr 28

Inwentaryzację środków trwałych przeprowadzać w sposób i terminach określonych art. 26 ustawy dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694).

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Burmistrza informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy do tut. Kolegium za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miejskiej.